



VİZORDE RENK, KAMERADA RENKLİ FİLM

Simdiye kadar siyah-beyaz filmle fotoğraf çektik, aslında vizör daima renkli gösterir, fakat film onu kendine göre bir açıklık koyuluk taksimatına sokuyor ve bizde bu nüansların yardımıyla siyah-beyaz filmde de zevk alabiliyorduk. Burada dikkat edeceğimiz en önemli noktalardan biri, bu siyahdan gri üzerinden beyaza doğru giden gölgeler içinde resmini çektiğimiz esas cisimle fon arasında kâfi derecede kontrastın bulunmasıydı. Büyük yapraklı bir ağacın yaprakları arasında duran gri elbiseyi bir çocuğun kontrastı olmayan bir ışık altında çekilen resminde bazan çocuğu tam görmek kolay bir şey olmaz. Ancak kontrastlı ışık, fon ve cisimlerin bir araya getirilmesi sayesinde çekilen siyah-beyaz resimlerde bir canlılık sağlamak mümkündür ve böylece esasla ayrıntıları, ikinci derece önemli olan şeyleri, birbirinden ayırmak kabil olabilir.

Renkli resme gelince, burada renklerin değişikliği çok kere aranılan kontrastı kolayca verebilir. Siyah-beyaz resimlerde bu kontrastı yandan gelen ışıkla sağlarken, renkli resimlerde ise, fotoğrafçılığın ilk zamanlarındaki kurala dönerek, güneşi daima arkamıza alırız. Çünkü önden gelen bu ışık renklerin tam ve saf olarak gözükmesini sağlar. Yalnız güneşin tam arkadan gelmesi, resim çekeceğimiz doğrultuyu biraz sınırlar, bu bakımdan renkli fotoğraf uzmanları kapalı, güneşsiz havaları tercih ederler. Bu gibi havalarda bulutlar yerlerine göre güneş ışınlarını birçok yerlerde kırarlar ve tabiatta bulunan renk kontrastı hiç bozulmadan resme girer. Yalnız gene burada da hiç bir kuralın istisnasız olmadığı unutulmamalıdır. Büyük baş resimlerinde, portrelerde yandan gelen ışığın da, renklere aslında olandan çok daha fazla bir kontrast vermesine rağmen, ilginç ve hoş bir tarafı vardır. Bu gibi resimlerde renk bakımından dar bir çerçeve içinde kalındığından nispeten az olan renk konstartlarının bu şekilde

ışık kontrastlarıyla takviye edilmesi renkli resimlere bir orijinallik de verir.

Siyah-beyaz filmlerle iki üç gri değerle alınan tabiattaki «siyah ve beyaz» aydınlık farkları (ki bu bütün ışığa karşı alınan resimler için bahis konusudur) renkli bir filitre (ekran) kullanmak şartıyla renkli resim için de «fotojenik» yapılabilir. Bu normal olarak siyah-beyaz fotoğrafta kullandığımız bir renkli filitre olabilir. En karanlık, koyu renk olan siyah aynıyle kalır, değişmez; öteki kısımlar renkli filitrenin rengini alır, kullandığımız ister sarı, ister yeşil, kırmızı veya mavi olsun.

Bununla beraber normal durumlarda çok renkli konular bahis konusudur. Bu yüzden birçok amatörler doğrudan doğruya renkli fotoğrafı tercih ederler.

Güneşin arkadan geldiği ve önde mavi bir göğün ve altında zümrüt gibi yeşil tarlaların görüldüğü bir sahnenin ortasında kırmızı şapkası ile bir bayanın resmini çekebilirsiniz, burada istenilen renk kontrastı sağlanmış demektir, fakat bu herkesin ilk deneylerde çekeceği tür resimlerdendir ve hiç bir orijinalliği yoktur. Sizin denemeniz gereken resimler ayrı ayrı hakim renkleri olan motiflerdir :

Kameranızı yukarılara çeviriniz, o kadar ki ufuk çizgisi resmin alt dördte birine kadar gelsin. İşte burada hakim olan renk mavidir. Böyle bir resme bakan insan adeta sonsuzluğa baktığını sanır, her tarafını sonsuz derinlikler almıştır. Resmin alt kısmında kalan dar kara parçası, kır, tarla, dağ da bu duyguyu değiştirmez. Kamera yavaş yavaş yere çevrilince, yeşil mavinin yerini alır ve böylece resme sükün ve huzur hakim olur. Yeşilin yerine daha sıcak toprak renkleri kahverengi veya kuşların sarı nüansları geçince de, gözlemcinin bakışı otomatik olarak ön plâna çekilir. Aynı şey sarı çiçeklerle örtülmüş tarlalarda da böyledir.

DİKKAT: *Sarı ve kırmızı gibi sıcak renk-ler gözlerin ön plâna çevrilmese sebep olurlar. Mavi ve yeşil gibi soğuk renkler pasif-ler ve gözleri geriye, arka plâna çekerler.*

Arka kapaktaki resimlerden birinde, akan, sıçrayan suyun yakından alınmış ateşe benzeyen resminde, renk kontrastı son haddini bulmuştur, bundan daha fazlası artık olamaz. Baraja gelince, en koyu tondan en saf beyaza kadar uzayan ve insana huzur veren bütün nüanslarıyla yeşil.

İşte burada da esas, görmek, anlamak tertiplemek ve fotoğraf çekmektir. Renkleri, şekli ve aydınlık farklarını görebilmek. Turuncu renkte bir bahar çiçeği düşünelim, arka plândan neredeyse hiç farklı değil, yalnız aydınlık ve karanlık nüansları çiçeğin şeklini meydana çıkarabiliyor. Halbuki arkası tamamiyle mavi olunca, çiçek derinden geliyormuş gibi bir his uyandırır, büyütür ve parlar. Çünkü turuncunun yanında mavi, yeşilin kırmızıyla meydana getirdiği kontrastı yaratır, sarı ile mor da öyledir. Beyaz bir arka plân önünde çiçeğin şekli küçülür, renkleri daha körleşir ve genellikle ölüyor, soluyormuş gibi bir hal alır. Saf turuncunun yanında sarı veya kırmızımtrak turuncu bulunursa, bu az renk kontrastı gözün bir şey arar gibi kendini kaybetmesine sebep olur. Resim adetâ gözü alır. Bu renk tonu, uyumlu olmamasına rağmen, bir yonden de dikkatimizi çeker.

Daha başka renk kontrastları için bir renk saatinden faydalanabiliriz. Burada 12 saatin rakam yerini renkler almıştır. 1'den 12.00'ye: Sarı turuncu, turuncu, kırmızı turuncu, kırmızı, kırmızı mor, mor, mavimsi mor, mavi, mavi yeşil, yeşil, yeşil, sarı. Dikine bir çizgi soğuk renkleri (sol yarı), kırmızı renklerden ayırır. Saat kadranı üzerinde birbirinin tam karşısına düşen renkler birbirinin en büyük kontrast renkleridir. Birbirinin yanına düşen renkler ise uyumsuz bir şekilde gözü alan renklerdir. Saate üçüncü bir kol daha koy-sak ve üç kol 4 saatlik farklarla saati bölseler, yıldızın çevrilmesiyle uyumlu üç renk kombinezonları bulunabilir. Örneğin; sarı - mavi - kırmızı; veya yeşil - mor - turuncu gibi.

DİKKAT: *Sinirlilik, gerilim kontrastlarla, huzur uyumlarla, heyecan renklerin uyumsuzluğu ile ifade edilebilir.*

Bunun üzerine siz belki şöyle bir soru sorabilirsiniz: Biz resim çekerken doğanın renklerini olduğu gibi kabul etmek zorundayız, onları değiştiremeyiz ki! Evet, fakat renk etkileri hakkında bilgi sahibi olmanız motifleriniz üzerine karar verirken size büyük bir güven verir. Öte yandan resim aldığımız yerin ve doğrultunun değiştirilmesinin renklerin de değişmesinde önemli bir faktör olacağını biliyorsunuz. Daima aktüel bir konu olan portre resimleri üzerinde birkaç değişiklikten daha söz edelim: Işığa karşı alınan resimlerde göz kapak gölgeleri ve dudak boya nüansları göz alıcı veya kontrastlı aksanlar verebilir. Yeşil çimen, gri caddeler, mavi gök arka plânda —kameranın yerinin değiştirilmesiyle— daha başka olanaklar yaratılabilir. Portreden olan uzaklığın da değiştirilmesi resim alanındaki ayrı ayrı renk kısımlarının miktar oranını belirler.

Renk etkisi yalnız teker teker renk kısımlarının tertiplenmesi demek değildir. Tabii filitrelenme veya yansıma sayesinde daima beyaz olmayan güneş ışığının kendi rengi de ek ve önemli bir rol oynar. Bir ağacın altında yaprakların yansıdığı ve filitre ettiği ışık buna bir misaldir. Böyle bir ışık altında resmi çekilecek en güzel model deniz tutmuş, gibi yeşil bir ren kalır. Bunun tersi de güneşin doğuşundan biraz sonra veya batışından biraz önce çekilen fotoğraflardır. Böyle bir ışıkta alınacak bir modelin resmi aslında renksiz bir yüze bile kanlı canlı bir ifade verir. Daha garibi batan güneşin atmosfer tarafından yansıtılan ışığında alınan resimlerdir ki burada her sahne mavimsi bir renk alır ve yabancılaşır. Beyaz, sarı ve açık kırmızı tonları tamamiyle bulanırlar ve hiç alışılmadık renkli resimlerin meydana gelmesine sebep olurlar. Tembellikle zekâyı birleştirmesini bilen bazıları da suni ışık renkli filmleri sayesinde gündüzün mavi ışıklı sahneler çekebilirler. Tabii bu bir zevk meselesidir. Son zamanlarda yayılan yanlış renk filmleriy-le de «rüya» resimleri çekilebilir.

HOBBY'den